

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravljanje prejemov mesečno K 1-70

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . . " 13 "
za trikrat . . . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna pettirvsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Za
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Odgovor ogrskih in hrvaških delegatov.

Včerajšnja plenarna seja ogrske delegacije je bila za nas zato precej zanimiva, ker so ogrski delegati odgovorili na vprašanje, ki se je sprožilo od strani Hrvaško-slovenskega kluba v prvi seji avstrijske delegacije, je li namreč ogrska delegacija postavna, ker so vsled razpusta hrvaškega sabora tudi mandati hrvaških članov delegacije ugasli. Kaj so zastopniki ogrske vladne stranke izjavili, končno toliko ne pomeni — njihovo stališče je tako in tako dobro znano — pač pa je vredno zabeležiti, kaj je izjavil hrvaški delegat grof Theodor Pejacevich.

Prvi, ki se je s tem vprašanjem pečal, je bil delegat Issekutz od vladne stranke. Obžaloval je, da se je avstrijska delegacija vmešala v notranje ogrske zadeve in s tem svoj delokrog prekoračila. Zavračal je očitjanje avstrijske delegacije, da je ogrska delegacija protustavna in izjavil, da bo ogrski državni zbor brezdvoma vse storil, da se s Hrvati sporazume. Toda to se bo zgodilo le, ako preneha vsak pritisk od zunaj.

Drugi, ki se je oglašil, je bil grof Štefan Tisza, nekronani kralj ogrski, mož, ki poosebljuje vso zvitost, kalvinsko perfidnost in machiavelizem ogrskega plemstva. Obžaloval je, tako pravi poročilo, včerajšnje dogodke v avstrijski delegaciji, ker so ga kot odkritega pristaša državnoopravne podlage dualizma globoko užalostili. Vendar se mu dotično vprašanje avstrijske delegacije ne zdi nevarno, ker se bo, prošim oproščenja, avstrijska delegacija, ako bo po tej poti nadaljevala, zelo neprijetno osmešila. (Živahno odobravanje.) Kajti, če avstrijska delegacija ostane slejkoprej z ogrsko v zvezi, je dala včeraj s svojim vprašanjem, oziroma odgovorom na to vprašanje, izraza mnšenju, ki Ogrov nič ne zanima. (Živahno pritrdjevanje.) Ako pa avstrijska delegacija zares dvomi, da ogrska ni kompetentna, da rešuje skupne zadeve, potem bi se odtegnila sama obveznosti, kateri je njej in nam po pogodbi iz leta 1867 naložena. Če bi se torej avstrijska delegacija na to stališče postavila, bi iz tega sledilo, da noče z nami skupne stvari skupno reševati,

ergo, bi Ogrska bila prisiljena na skupne stvari reševati sama, da tako zadosti obveznostim, katere ji nalaga pragmatična sankcija. (Živahno pritrdjevanje in odobravanje.) Pojavi v avstrijski delegaciji slabe torej skupnost in zato pozivlja govornik merodajne faktorje v Avstriji, naj jih preprečijo.

Sofizem, ki tiči v teh Tiszinih besedah, se da z roko otipati. Skupne stvari rešujeta avstrijska in ogrska delegacija kot dva enakopravna faktorja po določenem pravilniku. Predpogoj za to je, da sta obe delegaciji legalni. Avstrijska je legalna, o ogrski pa obstoja opravičen dvom, ki ga je treba rešiti. Zakaj hrvaškega sabora ni in zato nastane vprašanje, ali so mandati hrvaških poslancev, ki so zastopani v ogrskem državnem zboru in v ogrski delegaciji, še veljavni ali ne. Postavodaja ni jasna, da bi se zamoglo to vprašanje kar tako rešiti, ali razum, ustavne navade, analogije in že ustavni zmisel sam pravijo, da ti mandati ne bodo veljavni, ker je njihova podlaga izpodmaknjena: sabor, ki jih edini ima izvoliti in jim poverja poslanstvo. Če je ogrska delegacija postavna, je stvar v redu, če ni, potem sledi to, da se imajo izvršiti pogoji, ki jo legalizujejo, to je, treba je Hrvaški vrniti ustavo, sklicati sabor in nove delegate izvoliti, ne sledi pa to, kar hoče grof Tisza. Ogrska sama skupnih stvari ne more in ne sme reševati, to je nonsens in tisti Tisza, ki podarja tu skupno podlago leta 1867, jo obenem kruto žali. Zato bi bilo pač bolj umestno reči, da je grof Tisza s to svojo absurdno trditvijo skupnost osmešil, ne pa avstrijska delegacija, oziroma Hrvaško-slovenski klub.

Grof Tisza nas pa toliko ne zanima. Kaj on hoče, to v Avstriji že davnej vemo: na podlagi skupnosti skupnost čimprej zrušiti. Ti gospodje nam niso nevarni, ker jih poznamo. Proti njim svoje stališče vedno lahko uravnamo. Nekaj drugega pa je, kako se vedejo hrvaški delegati.

Poročilo pravi, da se je oglašil v ogrski delegaciji tudi grof Theodor Pejacevich. Iz njegove izjave je jasno, da je govoril v imenu hrvaške delegacije in rečeno je tudi, da je žel splošno priznanje. Govoril je torej v imenu pristašev koalicijske in vladinove. Dejal je: Po postavi mandati hrvaških poslancev in delegatov z razpustom sabora niso

ugasli in zato se posvetovanj ogrske delegacije udeležujemo s polno pravico. (Živahno splošno pritrdjevanje.) Tozadevna izvajanja jugoslovanskih poslancev v avstrijski delegaciji ne odgovarjajo intencijam in duhu nagodbe. Sicer pa hrvaška delegacija odklanja varuštvo avstrijske delegacije. (Živahno pritrdjevanje.) Hrvaški delegati bodo hrvaške pravice sami branili, toda v skupnem državnem zboru Ogrske in Hrvaške. On bo glasoval za budgetni provizorij. (Živahno pritrdjevanje.)

Tak odgovor nam je dala hrvaška delegacija. To je zahvala za to, da so se avstrijski Jugoslovani in z njimi ostali Slovani ter Nemci in Poljaki za hrvaško stvar zavzeli. Hrvaška delegacija v ogrskem državnem zboru se je zahvalila tako tistim, ki za Hrvate obstruirajo kakor tistim, ki so se drugače postavili za njihove pravice, vsem enako. Ironija usode je hotela, da je Pejacevich legalnost ogrske delegacije ravno takrat zagovarjal, ko je liberalni Dalmatinec dr. Čingrija v seji avstrijske delegacije proti nepostavni ogrski delegaciji najodločneje protestiral. Seveda stvar s tem ni rešena. Koalicijska ni hrvaški narod, gospodje stipendisti so pravtako kakor ogrska oligarhija le zastopniki klike. Oni lahko sami v svojo skledo pljujejo, hrvaški narod ne bo. Gospodje Juraj Biankini et consortes naj le bodo še nadalje tako naivni, da se s hrvaškimi koalicijskimi pogajajo glede skupnega nastopa za hrvaške pravice, znajo dobiti še kakšno brco. Slovenci in pravaški Hrvati bomo za pravice hrvaškega ljudstva delali dosledno in nemoteno dalje po svojem programu, ne oziraje se ne na Mažare ne na hrvaško liberalno koalicijsko. In tako upamo, bo prišel čas, ko grofi Pejacevichi ne bodo mogli dajati takih odgovorov. Takrat taki grofje hrvaškega ljudstva tudi ne bodo več zastopali.

Sicer pa hrvaškim delegatom čestitamo, da so se z Ogrji že toliko sporazumeli, da bodo mogli za skupni proračun glasovati. Morebiti so zato vesti, da gospod pl. Cuvaj še ostane, le slepivo, da bi narod prehitro ne spoznal namenov gotovih gospodov, ki se že dolgo pehajo za korita in ki jih imajo, kakor se vidi, zdaj zasigurno. Bog reši Hrvaško kmalu takih zastopnikov!

NEMŠKO-ČEŠKA SPRAVNA POGAJANJA V NEVARNOSTI.

Praga, 2. maja. Narodni socialci Sviha je izstopil iz upravne komisije. Poslanec Udržal izjavlja, da če ne bodo Nemci ničesar odnehali, izstopijo tudi zastopniki ostalih čeških strank iz parlamentarne upravne komisije.

ODSTOP RUSKEGA VOJNEGA MINISTRA.

Peterburg, 2. maja. Vojni minister general Suhomlinov je odstopil. Novi ruski vojni minister postane energični general Divanov.

ŠVEDSKI SOCIALISTI ZA ODPRAVO KRALJESTVA.

Stockholm, 2. maja. Socialistični župan Lindhagen je predlagal v drugi švedski zbornici, da naj se zbornica načelno izjavi za odpravo švedske monarhije, da naj se istočasno uvede republika in da naj se odpravi druga zbornica. Ko je svoj predlog utemeljeval, so mu drugi poslanci burno ugovarjali.

PRESELITEV EKSSULTANA ABDUL HAMIDA IZ SOLUNA V TOPSIN.

Berolin, 2. maja. »Vossische Zeitung« poročajo iz Soluna: Ker se boje, da napadejo Lahi Solun, nameravajo bivšega sultana Abdula Hamida preseliti iz Soluna v Topsin.

PROTIREPUBLIKANSKA ZAROTA NA PORTUGALSKEM.

Lizbona, 2. maja. Monarhisti se prekoračili severno portugalsko mejo. Obmejni kraj Nagora pri Melgasu je napadlo 50 monarhistov, ki so zaplenili veliko vojnega materiala. V Castro Labareau so monarhisti razobesili svojo modro-belo vojno zastavo. Iz Valencije so odposlali vojake v Tungagorovje. Podrobnosti niso znane.

LORD HALDANE ZA ZBLIŽANJE NEMCEV IN ANGLEŽEV.

Kassel, 2. maja. Angleški vojni minister lord Haldane je pisal svojemu bivšemu učitelju, profesorju dr. Henkelu, pismo, ki med drugim izjavi: Najbolj na svojem mestu zdaj želim vse storiti, kar je v moji moči, da dosežem prijateljske boljše razmere z Nemčijo, kakršne obstajajo zdaj.

Potopljeni parnik „Texas“.

Kako je ponesrečil parnik.

Včeraj smo poročali, da je parnik »Texas« zadel v smyrnskem pristani-

LISTEK.

H. Stenkliewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Léonard.
(Dalje.)

XXVIII.

Novo prebivališče, katero je Stanko imenoval Krakov, je bilo urejeno v treh dneh. Toda že poprej so spravili svoje blago v »moško sobo« — in kadar se je vili dež, je našla mlada četvorica zavetje v ogromnem deblu, še predno je bilo stanovanje gotovo. Deževna doba se je pričela popolnoma, toda to niso bili naši dolgotrajni jesenski deževni dnevi, ko se nebo zavija v temne oblake in dolgočasna, neprijetna mokrota traja cele tedne. Tu je nekajkrat na dan veter prignal po nebu napolnjene oblake, ki so obilno oblivali zemljo, potem je pa spet razgrevalo solnce jasno, kakor da bi ravnokar izšlo iz kopeli, in oblivalo z zlato lučjo skale, reko, drevje in stepno travo. Trava je rasla takorekoč pred očmi. Drevje se je odevalo z vedno bolj gostim listjem in predno je odpadlo staro sadje, pričelo je že zoreti novo. Zrak je postal vsled vodnih kapljic, ki so visele v

njem, tako prozoren, da so celo oddaljeni predmeti bili popolnoma jasni in je pogled segal v neizmerno daljavo planjave. Po nebu so se raztezale prečudne, sedmobarvne mavrice, a vodoпад je bil skoraj neprenehoma v nje oblečen. Kratko trajajoča jutranja in večerna zarja je igrala s tisočnimi solnčnimi žarki, da celo v libijski puščavi nista otroka videla nič podobnega. Najnižji blizu zemlje viseči oblaki so bili višnjevi, višji, bolj razsvetljeni so se razlivali kakor jezera iz škrlata in zlata, majhne volnene meglice pa so se spreminjale v barvah kot rubini, ametisti in opali. Ponoči je med enim valom dežja in drugim mesec v brilante spreminjal rosne kaplje, ki so visele na listih mimo in akacij, zvezde južnega neba so pa svetile v osveženem zraku še bolj jasno, kakor ob drugih letnih časih.

Iz razlivov, katere je delala reka nekoliko nižje od vodopada, se je razlegalo nemirno regljanje žab in otožno kvakanje krot, a velikim blodečim lučim podobne veče so letale z brega na breg med gručami bambusov in arumov.

Kadar se je pa od časa do časa zvezdnato nebo pokrilo z oblaki in je pričelo deževati, nastalo je zelo temno, v votlini baobabu pa celo črno kot v

kleti. Radi tega je velel Stanko Mei, naj natopi loja iz ubitih živali in naredil je svetilko, katero je obesil pod zgornjo odprtino, od otrok imenovano okno. Luč, ki je odsevala iz tega okna in je bila vidna v temini od daleč, je odganjala divje živali, zato je pa privabljal netopirje in tudi ptiče, tako da je moral Kali narediti v odprtini neko zaslon iz trnja, podobno oni, s katero se je ponoči odpirala spodnja odprtina.

Podnevi pa, kadar je bilo lepo vreme, sta otroka zapuščala Krakov in krožila po celi višini. Stanko je hodil na lov na antilope arielov in na noje, katerih velike množice so se prikazale ob reki, Nelka je pa hodila k svojemu slonu, ki je od začetka trobil samo po hrani, potem je pa začel trobiti tudi, kadar mu je bilo dolgčas brez male prijateljice. Pozdravljal jo je vedno z očitno radostjo in je takoj nastavlil svoja velikanska ušesa, kakor hitro je zaslišal od daleč njen glas ali korak. Nekoga dne je Nelka, ko je Stanko šel na lov, Kali pa pod vodopadom lovil ribe, sklenila iti k skali zapirajoči sotesko, da bi pogledala, kaj misli Stanko z njo narediti in kaj je že podvzel. Mea je pripravljala obed in ni zapazila njene odhoda, deklica pa je nabirala med potjo cvetove neke posebne vrste bego-

nije, ki je rasla obilno med skalnimi robovi, potem se je približala strmini po kateri so prišli nekoč iz soteske in, ko se je spustila doli, bila je pri skali. Velika pečina, ki se je odrgala od skalne stene, je zapirala ožino soteske, kot poprej, Nelka pa je zapazila, da se med njo in med steno nahaja tako širok prehod, da bi celo odrasčen človek brez težave zamogel se preriniti skozi. Nekaj trenutkov je premišljevala, potem je pa šla dalje in naenkrat je bila na drugi strani. Tam je pa bil ovinek, mimo katerega je bilo treba iti, predno se je prišlo do širokega ustja, katero je zapiral vodopad. Nelka je pomislila: »Samo nekoliko pojdem še dalje, pogledam izza skale, pogledam enkrat na slona, ki me ne bo niti zapazil, potem se pa vrnem.« Tako premišljujoč je šla počasi korak za korakom dalje, dokler ni prišla do prostora, kjer se je naenkrat razširjala soteska v malo dolinico in zagledala je slona. Slon je bil z zadnjim delom obrnjen proti nji, trobec je potapil v vodopadu in pil. To jo je ojunčilo, torej se je pritisnila k skalni steni, stopila še nekaj korakov dalje — še nekaj, — medtem se je pa velikanska žival obrnila z glavo, hoteč obiliti z vodo svoje boka ter je zapazila deklico, in ko jo je zapazila, se je takoj pomaknila k nji.

šču na podmorsko mino in se potopil. »Osmanski Lloyd« pa poroča, da parnik ni zadel na mino, marveč da ga je potopila granata. Ker je parnik zaostajal za vodilno ladjo »Montana«, so turški topničarji v svari na »Texas« dvakrat slepo, dvakrat pa oistro ustrelili. Ob četrtem strelu je zadela krogla parnik v sredi in je eksplodiral parni kotel. Natančnih poročil, kako se je zgodila nesreča, pa še ni.

Amerika protestira pri porti radi nesreče.

Združene države nameravajo v Carigradu diplomatsko nastopiti pri turški vladi v varstvo ameriške paroplovbe.

Povišane zavarovalnine ladij.

Zavarovalne družbe so nekoliko povišale zavarovalnine ladij, ki plovejo po turških morjih, ker je nesreča »Texasa« dokazala, da se turškim pilotom ne more zaupati in ker se je po turških minah povečala nevarnost paroplovbe.

Rešilna dela.

Prefekt smyrnskega pristanišča je poročal prefektu carigradskega pristanišča, da je z jadrnicami prijedral ponesrečenec na pomoč. Med 108 potniki in 32 mornarji so jih rešili 62, ranjenih je med njimi 9, 78 oseb je pa vtonilo. Ranjenci se bore s smrtjo. Ladja »Texas« je vozila tudi evropsko pošto v Solun. Ob rešilnih delih so se dogajali srce pretresajoči prizori. Neko mlado turško mater so mrtvo potegnili iz morja, v naročju je držala dva mrtva otročiča. Na ladji so se vozili večinoma albanski in grški delavci. »Sabah« ostro napada ameriško paroplovno družbo, češ, da je malomarna in da ne pazi na varnost potnikov. Kapitan ponesrečenega parnika je bil zelo drzen mož in je bil baže pijan, ko se je zgodila nesreča.

Naši zavezniki.

Princ Ludvik Windischgrätz je v odseku štirih ogrske delegacije odkril silno zanimive stvari o naši zavezniški Italiji in podprl z nepobitnimi dokazi, da so vse laške vojaške odredbe in naprave zadnjih časov naperjene proti avstrijski meji. Vsa laška javnost gleda v Avstriji svojega sovražnika, s katerim bo treba o prvi priložnosti z mečem v roki govoriti. Sicer pa naj govore številke.

Ob južnozahodni meji naše monarhije je imela Italija tri vojaške kore, in sicer: 87 bataljonov infanterije, 57 eskadronov kavalerije in 49 baterij poljske artiljerije: skupaj 48.000 mož, torej celo petino laške armade v mirovnem stanju. Ko se je pa začela Avstrija na to pripravljati, da Bosno in Hercegovino priklopi, je začela Italija z veliko naglico svoje čete ob avstrijski meji pomnoževati. Postavila je na mejo še 30 bataljonov infanterije, 5 divizij kavalerije in 30 baterij artiljerije, vsega skupaj 27.000 mož. Tako je imela tedaj Italija na naši meji 75.000 mož; vse te čete so bile oddaljene od naše meje povprečno 20 do 30 km, torej samo daljavo enega dnevnega marša. Za pokritje teh odredb je nakazala laška banka vojaški upravi 3. oktobra 1908, torej tik pred proglastitvijo Bosne za avstrijsko deželo, 70 milijonov lir. Ob istem času se je dalo tudi povedi za mobilizacijo; 1. novembra 1908 so bile vse utrdbe ob naši meji pripravljene na vojsko. In Italija je nameravala poklicati k orož-

Nelka se je silno prestrašila, toda ker ni bilo več časa, da bi se umaknila, je stisnila koleno h kolenu, pomigala slonu, kolikor je mogla prijazno, potem pa iztegnila ročice z begonjami in pričela govoriti z nekoliko trepetajočim glasom:

»Dober dan, dragi slon! Vem, da mi ne boš storil nič hudega, torej sem ti prišla voščiti dober dan — in imam samo to cvetje.«

Velikan se ji je pa približal, iztegnil trobec, vzel iz Nelkinih prstecev kitič begonij ter jih položil v svoj gobec, potem jih pa takoj spet izpustil na zemljo, ker mu očitno ni dišalo niti kosmato listje, niti cvetje. Zdaj je zagledala Nelka nad sabo trobec, podobnega velikanski črni kači, ki se je iztezal in pregibal; dotaknil se je ene nje-ročice, potem druge, potem ramen in slednjič se je povesil k tlom in se pričel lahno zibati na obe strani.

»Vem, da mi ne boš storil nič hudega,« ponavljala je deklica, dasiravno je še ni minil strah.

Slon je nazaj potegnil svoja velikanška ušesa, zviljal in razviljal neprenehoma trobec in grgal radostno, tako kot je grgal vedno, kadar se je deklica približala soteskinemu robu.

In kakor nekdanj Stanko nasproti levu, tako sta si sedaj ta dva stala oči

ju šest severnih vojaških korov. Občine so imele ukaz že v rokah in v desetih dneh bi stalo na naši meji 400.000 laških vojakov. Avstrija se je pripravljala na vojsko s Srbi, pravi in veliko nevarnejši sovražnik pa je bil v resnici Lah, naš zaveznik. Namesto da bi nas branili, pa so komaj čakali trenutka, da poči prvi strel v Bosni, da nam padejo v hrbet. In vendar ni dala Avstrija Lahom niti najmanjšega povoda za tak napad, še manj ji je prišlo na misel, da bi v Italijo udrla.

Tudi po priklapljenju Bosne ni prenehala Italija z oboroževanjem, ampak sistematično deluje z ojačitvijo meje proti naši monarhiji. Ob reki Tagliamento je napravila 44 modernih utrdb z več kakor 200 kanoni; te utrdbe nimajo s stališča obrambe nobenega pomena, pač pa so zelo pripravne, da krijejo čete, ki bi v slučaju vojske udrle na spodnje Tirolsko. Zanimivo je tudi dejstvo, da je Italija od leta 1908 sem izdala za zboljšanje luke v Benetkah in v Bari 30 milijonov lir; na ta način so dobili Italijani dve vojni luki v Adrianskem morju, kjer morejo sedaj največje vojne ladje zavetje dobiti. To delo vojaške uprave pa gre vedno dalje. V letih 1910 in 1911 so se pomnožile laške čete na jugu zopet za 7 bataljonov infanterije, 22 eskadronov kavalerije in 11 baterij artiljerije. Proračun za leto 1911 znaša za utrdbo severne meje zopet 57 milijonov lir. Zadnji čas se je odločila Italija, da ustanovi na severu še 1 vojaški kor, in sicer v Padovi, tako da bo imela ob naši meji kar štiri vojaške kore. Pomembno je tudi to, da pošilja Italija v Afriko vojaške iz srednje Italije in pa od francoske meje, do čim ostane število laških čet ob naši meji popolnoma nedotaknjeno.

Za utrditev tega proti Avstriji naperjenega gibanja pa ne dela samo vojaška, ampak tudi civilna uprava. Tako imamo iz leta 1910 poziv italijanske vlade, da naj vse vojaške in civilne oblasti podpirajo društvo »Dante Alighieri«, »Lega Nazionale« in »Pro Trento e Trieste«. Ta društva so znane iredentovske organizacije, ki imajo namen ohraniti v avstrijskih Lahih težnjo po združitvi z Italijo in okrepiti laški element v Avstriji. Ta dejstva so vzbudila v delegaciji veliko pozornost in podprla avstrijsko javnost v njeni sodbi, da je Italija zvit, zahrbtn in nevaren zaveznik, s katerim se ni bratiti.

Delegaciji.

Avstrijska.

V večerajšnji plenarni seji vložil Stank internelacijo glede izpolnitve zahtev slušateljev veterinarske visoke šole na Dunaju, Sommer in Markhl peticijo proti ustanovitvi vojaškogospodarske zveze, dr. Langenhan za pospeševanje vojaškega zrakoplovstva.

Dr. Cingria govori obširno o hrvaškem vprašanju. Hrvaška v ogrski delegaciji ni zastopana, ogrska delegacija je zato neustavna, njeni sklepi so neveljavni, in zato avstrijska delegacija ne more stopiti z ogrsko v noben stik. Protestira že zdaj proti sklicanju, zasedanju in sklepom ogrske delegacije! Hrvaški narod se bo moral vprašati, rabi li Avstrija res novih polkov in dreadnoughtov, ko na drugi strani žene 7 milijonov Jugoslovancev v obup. Treba je dualizem odpraviti, ustavo revidirati in dati narodom avtonomijo. Sicer govornik in tovariši z

v oči — on, velikan podoben hiši ali skali — ona, majhna drobtinica, katero bi zamogel streti z enim mahom, niti ne iz zlobe, ampak iz nerodnosti.

Toda dobra in razumna žival ni naredila nobenih niti jeznih, niti nerodnih gibljajev in je bila očitno vesela in zadovoljna, da je dobila majhnega gosta.

Nelka je polagoma postajala vedno pogumnejša in je slednjič dvignila oči kvišku in gledala tako, kot bi se ozirala na visoko streho, vprašala je slona iztegnivši boječe ročici:

»Ali te smem pogladiti po trobcu?«

Slon sicer ni znal angleško, toda iz gibljajev njene roke je takoj spoznal, za kaj se gre in pomolil je pod njeno dlan konec svojega dva metra dolgega nosa.

Nelka je pričela gladiti trobec, začetkoma z eno roko in previdno, potem z dvema, slednjič ga je objela z obema rokama in se pritiskala k njemu z otroško zaupljivostjo.

Slon je prestopal z noge na nogo in neprenehoma grgal zadovoljnosti.

Čez nekaj časa je pa ovil trobec okrog drobnega telesca deklice in dvignil jo kvišku, pričel zibati na desno in na levo.

»Se, se!« klicala je vesela Nelka.

odgovorom ministrskega predsednika Stürgkha glede hrvaškega vprašanja niso zadovoljni, priznavajo pa, da je minister zlomil dosednji princip nevmešavanja. Zato moramo grofu Stürgkhu biti hvaležni. Obtožuje pa skupne ministre, da niso ustavolomstva na Hrvaškem preprečili. Glasoval bo proti proračunu.

Guggenberg izjavi, da je z ekspozicijem ministra za zunanje zadeve zadovoljen. Zaradi Trsta in južnih Tirol konflikt z Italijo po njegovem mnenju ni mogoč. Trsta Italija sploh ne bi mogla držati. Nevarnost je pač glede Albanije, a ni bližnja. S tripoliško zadevo govornik sicer ni zadovoljen, a Italija posnema le to, kar druge države tudi že davnej prakticirajo. Treba pa je imeti trdnih garancij, da akcija Italije okoli Dardanel ne bo povzročila nemirov na Balkanu. Kar se tiče sploh Balkana, se gode na Hrvaškem stvari, ki niso take, da bi nam mogle pridobiti simpatij balkanskih narodov. Avstrija ima pravico in dolžnost se brigati za to, kaj se godi na Ogrskem. Oligarhija se hoče odcepiti; to pa je v škodo monarhiji. Mi tudi ne moremo trpeti, da se edinstvo armade izpodkopa.

Grof Skarbek interpelira ministra zunanjih zadev glede izjemnih naredb, ki so se na Nemškem sklenile proti poljskim in češkim, sploh avstrijskim delavcem.

Dr. Masaryk interpelira v neki vojaški zasebni zadevi.

Prihodnja seja danes ob 10. uri dopoldne.

Ogrska.

Referent P a p konstatira, da se je ekspozicija zunanjega ministra sprejel splošno z zadovoljstvom. Delegacija bo sredstva, da se mir zamajči, rada dovolila. Kar se tiče Bosne, upa govornik, da bo novi minister respektiral zgodovinske pravice Ogrske na Bosno, kajti Ogrska se eventualno ne bo ustrašila niti najodločnejših sredstev, da svoje pravo uveljavi! (Zadnji čas se je moralo nekaj posebnega zgoditi, da so Ogrji postali zopet tako silno ošabni. Opomba uredn.)

Desy od Košutove stranke pohvali Berchtolda, napada pa vojnega ministra, ker da se je vmešaval v politiko. Predlaga, naj delegacija vmešavanje ministra v stvari, ki pripadajo le v državnopravno kompetenco Ogrske, označi za nepravilno.

Issekutz od vladne stranke izjavi, da je stvar po večerajšnji izjavi vojnega ministra popolnoma poravnana. Predlog Desyjeva je zato nesprejemljiv. Govornik poda izjavo glede vprašanja legalnosti ogrske delegacije, o čemer poročamo na uvodnem mestu.

Grof Batthyany od Justhove stranke je tudi z ekspozicijem grofa Berchtolda zadovoljen. Glasoval bo pa proti budgetu, ker je v vprašanju brambnega zakona zunanji minister ravnotako zakon kršil kakor vojni. Budgetno pravo pristojna sploh le ogrskemu parlamentu.

Grof Tisza polemizira proti predgovorniku in izjavlja, da s stališča ustavnosti in lojalnosti protestuje, da se ime kralja izrablja za agitacijo za volivno reformo. Kar se tiče brambne reforme, je stvar v očeh javnega mnjenja že rešena. Nato polemizira govornik proti avstrijski delegaciji. (Glej uvodni članek.)

Holló izjavi, da soglaša s Tiszom, kar se tiče avstrijske delegacije, pole-

Zabava je trajala precej dolgo, potem se je pa deklica, ki je postala že popolnoma pogumna, izmislila nekaj drugega. Ko je bila spet na zemlji, je skušala splezati po sprednji slonovi nogi, kakor po drevesu, ali pa se je skrila pod njega, ter ga vprašala, če jo najde. Pri teh zabavah je zapazila, da tiči v sprednjih, zlasti pa v zadnjih slonovih nogah mnogo trnja, katerega se mogočna žival ni mogla iznebiti, prvič radi tega, ker do zadnjih nog ni mogla doseči s svojim trobcem, drugič pa, ker se je očitno hala, da ne bi se ranila v prst, ki se nahaja na koncu trobca in brez katerega bi izgubila vso svojo ročnost in pripravnost. Nelka ni vedela, da je tako trnje v nogah velika muka za slone v Indiji, še bolj pa v afrikanjskih džunglah, obraščenih večinoma z bodečimi rastlinami. Ker se ji je pa do brodušni velikan smilil, se je brez pomisleka sključila k njegovi nogi in začela puliti oprezno najprej večje potem pa manjše trnje, zraven je pa neprenehoma žvrgolela in zatrejevala slona, da mu ne mara pustiti niti enega. On je izvrstno razumel, za kaj se gre in zgani je nogo v kolenu ter pokazal na ta način, da se tudi na podplatih med kopiti, ki pokrivajo prste, nahaja trnje, ki mu prizadeva še večje bolečine.

(Dalje.)

mizira pa z njim glede brambnega vprašanja.

Grof Teodor Pejačević pod izjavo glede veljavnosti hrvaških mandator, o čemer poročamo v u v o d a.

Miklos želi, da bi se dardanelsko vprašanje sporazumno rešilo.

Hrvat na »Titanicu«.

Kako se je rešil.

Na ponesrečenem »Titanicu« se je vozil tudi Hrvat iz Preloščice, okraj Sisek, Ivan Jalševac, bivši narednik v deželni žrebčarni.

Ko se je zgodila nesreča, je bil Jalševac na krovu ter je v zadnji sili, opasan z rešilnim pasom skočil v morje. O nesreči in svoji rešitvi je sedaj pisal svojemu očetu; godilo se je tako-le:

Potnikom so začeli deliti razne alkoholne pijače, da jih opogumijo; ko se ni dalo več prikrivati obupnega položaja, se je izdalo geslo: »Vsi gremo skupaj v smrt!« Ko je Jalševac čul te besede, je vzel rešilni pas in skočil v morje, ker je videl, da se v čolne spravljajo le ženske in otroci. Telesno izredno močan, je Jalševac pričel v morju borbo na življenje in smrt. Največja ovira in nevarnost so bili veliki kosi ledu, ki so plavali v morju. Kolikor se je tudi trudil, da bi došel do kakega rešilnega čolna — ni mogel. Da bo sila še večja, počel Jalševcu rešilni pas. Z nadčloveškim naporom se je skušal obdržati na površini ter kot večš plavač doseči katerega rešilnih čolnov. A bilo je zaman; umikati se je moral neprestano kosom ledu in plavati zdaj sem, zdaj tje. V tej smrtni borbi so mu začele pešati moči in ves onemogel se je končno vzel na kos ledu in od tu klical na pomoč. Po dolgem času je priplul nek parobrod in ga sprejel na krov ter prepeljal v New-York. Ali je bil ta parobrod »Karpattia« ali kak drug, Jalševac ne piše. Pravi pa, da ne more nihče popisati groze in strahu, ki je vladal ob nesreči in katerega je zlasti sam prežal, prepuščen morskim grozotam.

Dnevne novice.

— Ali so krščanski socialci na Dunaju zmagali ali ne? »Slovenski Narod«, ki je predvečerašnjem izid dunajskih volitev več ali manj odkrito označil za nemajhen vspeh krščansko-socialne stranke, je včeraj zopet postal mnenja, da so krščanski socialci zelo nazadovali in to potem, ko so volitve v II. razred prinesle krščanskim socialcem zopet velik in nepričakovan vspeh. Z glasilom, ki kaže tako malo resnobe, se je pač težko spuščati v polemiko. »Slovenski Narod« se sklicuje na prejšnje občinske volitve, češ, krščanski socialci neprestano padajo. Naj citiramo, kaj pravi o tem »Kampf«, znanstvena revija avstrijske soc. demokracije. Otto Bauer pravi tu takole: Pri občinskih volitvah 1900 so dobili kršč. socialci 77.608, leta 1906 110.936, leta 1912 119.877 glasov. »Stranka, kateri sledi toliko volivcev, še davnej ni porazena!« — Tako soc. demokratski politik! Menda se bo »Narod« zdaj povrnil k svojemu predvečerašnjemu mnenju. Morebiti pa se izpreobrne tudi »Edinost«, ki je včeraj triumfalno zapisala, da bilanca dunajskih volitev kaže, da se »krščansko-socialna stranka nahaja v kritičnem štadiju razpada«. Sicer bi se pa drznili »Edinost«, katera bi se gotovo z največjo indignacijo zavarovala proti sumu, da jo vodijo pri presojanju dunajskih volitev protiverski instinkti, vprašati, kako se more ona tako veseliti umišljene »razpadanja« dunajske krščansko-socialne stranke, ko je vendar jasno, da, če bi bili kršč. socialci prišli v manjšino, bi bili zavladali nemški liberalci, nacionalci in socialisti. Če je celo vodstvo dunajskih čeških meščanskih strank spričo tega dejstva proglasilo nevtralnost, bi pač tudi »Edinost«, ki je sicer za Čehe tako navdušena, lahko nevtralnost varovala. Ali je »Edinost« ljubša zmaga nemškega liberalizma? Zdi se, da, in to je za »Edinost« zelo značilno.

— Kako se liberalci tolažijo. Dunajski »Narodov« poročevalec je, kakor smo imeli že večkrat priliko opazovati, silno iznajdljiv dečko. Včeraj je svoje-mu listu z Dunaja kar tri politične senzacije telefoniral: da se je pojavil med krščanskimi socialci spor zaradi županstva in da se dr. Neumayer nikakor ne mara umakniti dr. Weiskirchnerju, ampak bo rajši pustil, da se občinski svet razpusti, drugič, da so krščanski socialci sklenili svoj dozdaj demokratski program v konservativnem zmislu reformirati, in tretjič, da se vrne Gessmann, da stopi zopet na politično torišče. To naj seveda služi liberalcem za obvezo za velike rane, ki so jih dobili v dunajskem volivnem boju, a treba je konstatirati, da jim nič ne bo poma-

gala, ker je z lažjo namazana. Vse te lepe bajke si je izmislila »Neue Freie Presse« z znano bujno in zlobno fantazijo semitov. Krščanski socialci se pa bodo po sedanjih lepih zmagi zelo varovali, da bi se judom in socijem na ljubo medseboj zopet sprli. Zgodilo se bo pa nekaj drugega: vrgli bodo iz stranke vse izdajalce in napolliberalce. Takrat bo jokala »Presse« in morebiti tudi »Slovenski Narod«.

— **Malčkom za april.** »Zvonček« je v aprilovi številki kot prvi članek prinesel v pedagoškem oziru precej ponesrečen sestavek z naslovom: »O, Vako je tudi fant od fare.« V podrobnosti se ne spuščamo, marveč omenjamo le tole pikantnost: »Vakec je razlagal očetu, da je rekel gospod učitelj veronauka, da se smeta poročiti tudi brat in sestra, samo papeža morata prositi za dovoljenje.« Kaj takega gotovo ni nikjer noben katehet govoril otrokom, ker se je vsak učil v »Duh. Pastirstvu« (n. pr. Zupančič str. 737), da tega zadržka — sorodstvo v prvem kolenu stranske vrste — cerkev nikoli ne spregleda. Enako tumpasto je, kar Vakec nadaljuje: »Sploh pa v vsem katekizmu ni nikjer zapisano, da se ne bi smel poročiti z Ani in se bom prav gotovo.« To bi bila slaba šala celo v kakem listu, ki je namenjen odraslim, kaj bi v otroškem listu!

— **Umrli** je v Postojni g. Dominik Dereani, c. kr. davčni višji upravnik, star 55 let.

— **Zlato poroko** obhajata danes v Zagorju na Krasu Matija Fatur in njegova soproga Neža roj. Domicelej. Slavljeneec je bil v Zagorju 30 let župan in je nad 60 let že cerkveni ključar. Zlato poroko je blagoslovil njiju sin č. g. Jakob Fatur, kaplan v Sv. Križu pri Kostanjevici. Zlatoporočencema kličevo: Bog blagoslovi ugledno krščansko rodbino!

— **Prestolonaslednik Fran Ferdinand** in **Istrski pastir.** Ko je letošnjo zimo nadvojvoda Fran Ferdinand bival na Brionskih otokih, se je večkrat vozil na obisk v obmorsko okolico. Tako je nekega dne na svoji jahti dospel v mestece Vrsar v zahodni Istri; z njim je bil tudi nekako devetleten deček — vsekako sin. V luki ga je pozdravil vrsarski župan g. Depaš. Tik ob morju je pasel svoje ovce siromašen Čič iz vzhodne Istre. Med ovčami se je nahajalo snežnobelo jagnje, ki je takoj privabilo k sebi malega dečka. Začel je jagnje objemati in prositi nadvojvodo, da mu ga kupi. Nato je nadvojvoda pristopil k pastirju in ga nagovoril v hrvaškem jeziku, ali bi hotel prodati jagnje. Toda pastir odgovori: »Ne morem, gospod. Živali gojim zase.« — »Odkod ste?« — »Gori z Učke. Smo revni, a pošteni ljudje.« — »Ali pa veste, kdo sem jaz?« Pastir ga gleda in vidi lepo admiralsko uniformo. »Velik gospod morate biti.« — »Ali ste že kdaj videli vašega cesarja?« — »E, kolikokrat sem videl presvetlo krono na stacijonu, ko je šla v Pulj!« — »Vedite torej, jaz sem njegov naslednik.« Tedaj pa pastir popusti in izjavi, da dečku daruje jagnje. Nadvojvoda mu hoče dati nagrado, a pastir se brani: »Ne, ne, takemu gospodu ga darujem. Imam jih, hvala Bogu, dovolj.« Le po nujnem prigovarjanju nadvojvode in ko mu je tudi župan namignil, je Čič vzel iz nadvojvodovih rok 100 kron. Nato je dvignil jagnje v naročje in vsa družba se je podala k jahti — izmed vseh najbolj vesel devetletni sinček Frana Ferdinanda, ki je veselo skakal krog pastirja ki je nesel jagnje.

— **Hribar v Bosni.** V trgovski register sodišča v Bihaču je bila nedavno vpisana nova tvrdka: »Šerifbeg Filipović in drugovi, trgovina z lesom« s sedežem v Ključu. Javni člani te tvrdke so razun Filipovića, posestnika v Ključu, še: Ivan Hribar, predsednik Ljubljanske kreditne banke, Fran Tomz, trgovec v Ljubljani in Danilo Dimović, odvetnik v Sarajevu.

— **Vojna uprava in dalmatinska cementna industrija.** Edina, velikega razvoja zmožna industrija Dalmacije je produkcija cementa. Ne le da je surovi material izoboren, da so tovarne najmoderneje opremljene in proizvajajo izvrstno blago, leže te tovarne tudi tik ob morju ter se blago brez vsakih drugih stroškov ukrcava neposredno na ladje. To seveda bistveno vpliva na ceno blaga. Ker je, kakor rečeno, tudi kakovost izborna, si je dalmatinska cementna industrija v kratkem času svojega obstanka pridobila najboljše sloves na svetovnem trgu in se danes dalmatinski cement v velikih množinah izvažajo v južno Ameriko, Afriko in Rusijo. Dolžnost države bi bila to edino lepo razcvitajočo se industrijo zapuščeno Dalmacije vsestransko podpirati in pospeševati. A kaj vidimo? Vojna uprava gradi več vojnoeraričnih objektov v Boki kotorski, torej v Dalma-

ciji, za katere rabi 50.000 stotov cementa. Kaj bi bilo naravnost, nego da ta cement naroči pri domačih dalmatinskih tvrdkah? In vendar tega ni storila, marveč je blago naročila pri ogrskih tovarnah, ki bodo seveda zahtevale mnogo višje cene. Dalmatinski cementni industriji so poslali k vojnemu ministru posebno deputacijo, da se pritoži.

— **Bik jo je pobedel.** Marija Pogačnik, posestnika žena v Dragobačniku pri Selcah je v hlevu odklenila bika, na kar jo je bik z rogom sunil v trebuh in hrbet ter jo opasno poškodoval.

— **Povišanja v armadi.** Podmaršala sta postala generalna majorja Artur Winkler, poveljnik 22. deželnoobrambene pehotne divizije, in Filip baron Rechbach. Generalni majorji so postali: polkovniki Franc Halser (47. pešp.), Adam Brandner (celovski deželnoobrambni p.), Teodor Gabriel 87. pešp.). Polkovniki so postali: podpolkovnik Rudolf Müller (7. pešp.), Franc Fedrigoni pl. Etsch, thal (27. pešp.), premeščen kot poveljnik k 37. pešpolku, Evgen Sviftner (97. pešp.), Rihard Mayer (47. pešp.), Adolf baron Stifried in Rathenitz poveljnik lovskega bataljona št. 22. Podpolkovniki so postali majorji: Viljem Dworžak (87. pešp.), Friderik Schottkowsky (97. pešp.), Aleksander Caza-fura 47. pešp.), Karel Breindl (17. pešp.), Alfons pl. Hoffmann (97. pešp.), Alfred Schüller (7. pešp.), Jož. Grieszmaier (47. pešp.), Ljudevit Kneifel (17. pešp.), Jožef Berlanda pl. Montestella (97. pešp.), Evgen Adler (dragonski polk št. 5), Leon pl. Smekal (topničarski polk št. 8). Majorji so postali stotniki: Henrik Herda 97. pešp. pri 96. pešpolku, Artur Kern (47. pešp.), Ljudevit Tschander (lovski bataljon št. 7), Ignac Primster (premeščen k 27. pešpolku), Anton Brasch (premeščen k 27. pešpolku), Friderik Kovačič (17. pešp. k 22. pešpolku), Karel Wilgūt 47. pešp.), Alojzij Jüttner 87. pešp. k 20. pešpolku). Stotniki so postali nadporočniki: Gustav pl. Pavich (17. pešp.), Adalbert Schneider (47. pešp.), Beno Puteany pl. Drauhain (17. pešp.), premeščen k 97. pešpolku), Karel Marikovsky (87. pešp.), Artur Frauenfeld (17. pešp. pri pešpolku št. 13), Henrik Maurer (17. pešp.), Oton Schaffler 87. pešp.), Oskar vitez Tonkli (7. lovski bataljon), Olaf pl. Me-

dritzer (17. pešp.), Franc baron Silvatici (17. pešp. pridružen generalnemu štabu), Maksimilijan vitez Henri-quez 7. pešp.), Oskar Guresch (97. pešp.), Hans Schobert (47. pešp.). Nadporočniki so postali poročniki: Karel Hanel (47. pešp.), Adolf Baar 7. pešp.), Jožef Illicher 47. pešp.), Albert Ballon (17. pešp.), Hugon Bayer (47. pešp.), Ivan Riedlinger (27. pešp.), Karel Banfield (87. pešp.), Iv. Schiwitz (87. pešp.). Porohčniki so postali praporščaki: Erhard Raus (lovski bataljon št. 20), Anton Morocutti (27. pešp.), Alojzij Sotlar (97. pešp.), Jožef Czernay (27. pešp.), Rud. Presl (7. pešp.), Jožef Wirkner (101. pešp. pri pešpolku 17), Ruprecht Hlavin (87. pešp.), Oskar Hirsitzer (27. pešp.), Rudolf Knez (73. pešp. pri 17. pešp.), Karel Nowy (73. pešp. pri 47. pešp.), Maksimilijan Jernej (27. pešp.), Rud. Devet (47. pešp.), Ivan Stanzer (lovski bataljon št. 20), Herman Pichler (47. pešp.), Hugon Markl (97. pešp.), Rudolf Ortner (17. pešp.), Rihard Rak (27. pešp.), Adalbert Tokes (lovski bataljon št. 11).

— **Letovišče Duhovskega podpornega društva v Bohinju** se odpre letos dne 7. maja. Č. g. duhovnikom se nudi s tem najboljša prilika okrepčila v svežem planinskem zraku ob divnem Bohinjskem jezeru.

— **Povišana orožniška častnika.** Major je postal ritmojster Mat. Zeller, nadporočnik pa Bernhard vitez plem. Wahlkamp.

— **Deželni odbor** je poveril namestovanje okrožnega zdravnika v Lukovici (Brdo) g. dr. M. Hočevanju iz Domžal. G. dr. M. Hočevar bo vsako soboto popoldne ordiniral v Lukovici in bode opravljal tudi vsa zdravniška opravila v okrožju Lukovice.

— **Poročilo** sta se v Pragi g. Srečko Železnik in gdca. Bediška Pomerna.

— **Novo dramatično šolo v Zagrebu** je te dni otvoril g. Dragutin Freudenreich.

— **Boj proti hroščem**, katerih je letos precej, se je že začel. Občinski odbor mokronoški je sklenil kupovati hrošče po 8 vin. liter; na ta oklic so prinesli otroci v treh dneh 2050 litrov hroščev. Zanimivo bi bilo, ko bi se po končani bitki iz cele Kranjske sestavilo število o pokončanih hroščih.

— **Hidroelektrična centrala na Gacki.** Vodopravno postopanje za hidroelektrični projekt na potoku Gacka v otoškem okraju je končano in županjska oblast v Gospiću je delniški družbi »Adriatique-Electricite« na Sušaku izdala dovoljenje za izpeljavo načrta. Potok Gacka se po vodovodih in umetnem kanalu izpelje do klanca Rapajin pod Velebitom in od tu skozi predor na onostran Velebita v Vlačko drago pri Sv. Juriju, kjer se zgradi električna centrala za 50.000 konjskih sil. Vsem okoliškim vasem in mestom, ki so navezana na Gacko, so v dovoljenjski listini zagotovljene vse njih pravice in koristi. Zagotovljene so tudi koristi dežele Hrvaško-Slavonske in preskrbljeno je, da podjetje ne pride pod reško mažarsko oblast. Z delom se mora pričeti najkasneje eno leto po izdanem dovoljenju; koncesija velja 50 let, po preteku tega časa pa preidejo vse naprave v last kraljevine Hrvaško-Slavonske.

— **Narastle vode pri Zemunu.** Donava in Sava sta vsled spomladnega deževja jako narasli; kanale v Zemunu so morali zapreti in nesnažni odtoki se s sesalkami spravljajo v Donavo. Otoka Borča in Ovča sta pod vodo. Tudi voda v kanalih za izsušenje jugovzhodnega Srijema je stopila čez bregove in poplavlila okolico.

— **Prost uvoz stavbenega materiala v Črnogoro.** Črnogorska vlada je do konca tekočega leta dovolila carine prost uvoz vsega stavbenega materiala, kakor železa, cementa itd.; izvzet je le les.

— **Požar na Uncu.** Včeraj okoli 11. ure dopoldne je začelo goreti na Uncu. Ogenj je vpepelil hišo in hlev g. Sebeniharja. Požarne brambe iz Cerknice, Dolenjavi in Planine so bile hitro na mestu, kakor tudi rakovska brigadna, ki so pomagale domači požarni brambi in tudi ogenj omejile na gornje stavbe.

Štajerske novice.

— **Zavržen liberalni ugovor.** Od Sv. Janža pri Ormožu nam poročajo, da je namestnja zavrnila ugovor nekaterih liberalcev proti občinskim volitvam v Savcih in volitve potrdila.

— **Smrtna žetev.** V sredo zjutraj je umrla v Celju Avgusta Kranjc, rojena Bratanič.

— **Utopljenka.** Teharje. Dne 28. t. m., v nedeljo jutro so našli v Voglajni nedaleč od železničnega mostu utopljeno Marijo Gašparič. Obleka je bila nedaleč od nje obešana v grmovju. Nesrečnici se je omračil um.

— **Trboveljska premogokopna družba** je imela v preteklem poslovnem letu 448.181 K čistega dobička.

— **Smrtna kosa.** V Slovenski Bistrici sta umrli hišni posestnik Liki, star 62 let, in mesar Korže v starosti 50 let. — V Hošnici pri Laporju je umrl preužitkar Anton Pirš v starosti 86 let. Bil je zadnjih sedem let vedno v postelji.

— **Razpisano mesto učiteljice.** Na štiri-razredni mešani ljudski šoli v Rogatcu se razpisuje mesto učiteljice. Prošnje do dne 15. maja.

— **Tatvine na štajersko-hrvaški meji.** Vedno nam dohajajo nova poročila o tatvinah na štajersko-hrvaški meji. Iz Podreke smo dobili poročilo, da so tatovi v Št. Petru pod Svetimi gorami vlomili pri posestnikih Stadlerju, Kuncju, Kramarju in Verstovšekju. Pokradli so precej denarja, obleke in precej drugih reči. V Orešju so samo pri enem posestniku ukradli 25 hl vina, ki je bilo prodano in bi ga imel kupec drugi dan vzeti. V Rečicah so vlomili pri Mihelčičju in precej pokradli. Tatinska druhal mora imeti nedaleč od meje svoj sedež. Treba bo prirediti sistematičen lov na te tičke.

— **Samoumor.** V Gruškovcu blizu Nove Cerkve pri Celju so našli na podu obešenega posestnika Mihaela Trafelo. Dejanje je najbrže izvršil v hipni blaznosti.

Primorske vesti.

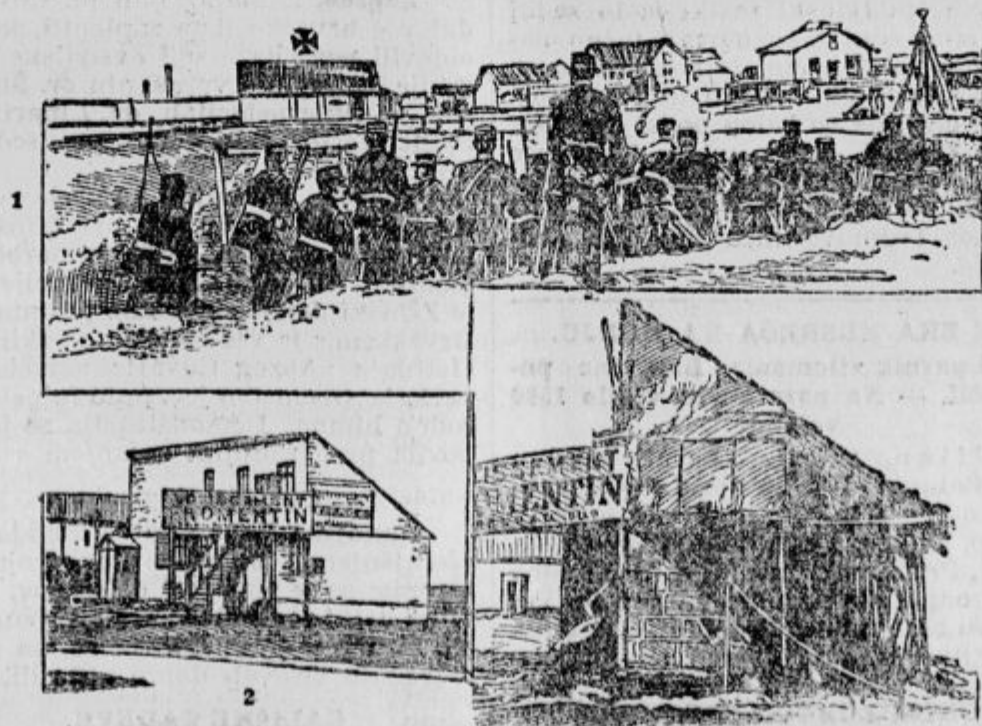
— **Poslanec Fon** je v nedeljo imel shod v Sovodnjah, ki se ga je udeležilo tudi nekaj socialnih demokratov, ki so se prišli na shod blamirati. Posl. Fon je govoril o razmerah na Hrvaškem, o uradniških plačah, o dveletni vojaški službi, o uravnavi vodâ na Goriškem ter o bedi med kmoti in koloni. K sklepu je priporočal posl. Fon združništvo. Gosp. poslancu se je izrekla zaupnica.

— **K samoumuru v Gorici.** Prav do- ločno moramo grajati pisanje nekaterih slovenskih listov, ki obširno in nekako slovesno pišejo o samomorilcih. V mlademu človeku tako pisanje povzroči mnogo slabega. Goriški liberalci na dolgo in široko pišejo o rajnem Lovrečičju, češ da »ni trobil v črni roge«. To mi dobro vemo. Ne bomo sodili fanta in stariši se nam smilijo. Toda ker liberalci o tem tako slastno pišejo,

Slike o krvavi bitki pariške policije s pariškimi roparji.

1. Poročnik Fontane z vozom z bombami. — 2. Garnier. — 3. Mrtvi Dubois. Mrtvi Bonnot. — 4. Transport ustrelenega Bonnota.

1. Republikanska garda oblega »fort Bonnot«. — 2. Lopa pred razdejanjem. — 3. Lopa po bombardiranju.

Jim povemo: Lovrečič je bil v življenju popoln brezverec in kot tak bi bil najostrejšje ugovarjal, če bi mu bil kdo kedaj rekel, da bo cerkveno pokopan. Na vesti imajo njegovo smrt tisti liberalni in socialistični krogi, ki dan-nadan zastrupljajo s svobodomisels-tvom mladino. In zato jih tudi čisto nič ne briga, če je rajni bil cerkveno pokopan ali ne. Bil je sicer res cerkve-no pokopan ter bil dejan v sv. posled-nje olje. K zavesti pa ni prišel več, če-prav je duhovnik celo popoldne prebil ob njegovi postelji, da bi ga spravil z Bogom, če pride k zavesti. Kje so ta-krat bili liberalci? Ravno pri tem slu-šaju se vidi grozna liberalna podlost, ki še nesrečno smrt zapeljanih mlade-ničev izkoriščajo v svoje satanske na-mene.

p Prvi maj v Gorici. Trgovine po mestu so bile večinoma zaprte, le tupa-tam so bile posamezne odprte. Na Te-lovadnem trgu so socialisti imeli shod, na katerem je za Italijane govoril Ca-lini, za Slovence dr. Tuma. Tolažila sta se radi skrajno pičle udeležbe s tem, da v Gorico še ni prišla kultura. Seveda sta mislila na tisto kulturo, ki vlada na Portugalskem in Španskem in ki je na Dunaju šipe razbijala. Po tej jere-mijadi se je razvil sprevod, ki se ga je udeležilo kakih 200 socialistov z dve-ma rdečima zastavama. — Tudi Mazzi-nijanci so napravili klaverno pohod v Ločnik. Oživila pa je socialistična ide-ja zvečer pri plesu in vinu tako zelo, da so razni njeni boritelji takoj delili zem-ljiško last s tem, da so zjutraj domov grede okupirali razne cestne jarke in kantone, kjer so čakali, da je sociali-stična ideja odšla nazaj v »rdeča nebe-sa«. Za spomin pa je pustila velikega mačka z rdečim nagelnom. — Na dan 1. majnika sta najbolj služila oštir in kinematograf. Nešteto proletarskih gro-šev je ta dan vzel vrag.

p Peklenski stroj v Kastelcu pri Dolini. Pred tržaškim deželnim sodi-ščem sta stala predvčeršnjim Ivan Jurij Krmec, star 31 let, iz Prebeneka in pristojen v Dolino, samski zidar, ne-kaznovan, in Gregor Krmec, brat prve-ga obtoženca, star 22 let, samski kme-tovalec, že kaznovan. Obtožena sta bi-la, da sta v Prebeneku oziroma Borštu po medsebojnem dogovoru pripravila zaboj, napolnjen z razstreljivimi snov-mi in ga poslala po pošti na naslov An-dreja Kočevarja v Kastelcu z name-nom, da bi se zaboj, ko bi se odpiral, razletel in poškodoval na telesu osebe, navzoči pri odpiranju, vsled česar se je zaboj, prinešen v hišo Andreja Koče-varja, v resnici razletel, povzročivši Andreju, Josipu in Karolini Kočevar lahke telesne poškodbe, in da sta na ta način z hudobnim dejanjem povzročila nevarnost označeno v § 85b) k. z., torej zločina javnega nasilja z hudobnimi dejanji pod posebno nevarnimi okol-nostmi. Kot odpošiljalca peklenskega stroja sta bila osumljena obtoženca. — Preiskava je namreč dognala, da je pred približno osmimi leti Ivan Jurij Krmec začel ljubimkovati z Josipino Sviligojevo, katera se je kmalu po de-janju, katerega se obtožujeta obdolžen-ca, omožila s poškodovancem Andrejem Kočevar. Ob priliki hišne preiskave pri obdolžencu Ivanu Krmecu so orožniki našli nekaj smodnika in svinčena zrna, magacin vojaških patron, kos ži-ce za dežnik in pet žrebljev, ki nena-vadno odgovarjajo žrebljem, s katerimi so bile pritrjene deščice peklenskega stroja. Priči Marija Mučič in Fr. Kenda sta v preiskavi izjavila, da spoznavata v obdolžencu Gregorju Krmecu ono osebo, ki je dne 21. januarja prinesla na poštni urad v Boršt zaboj, naslov-ljen na poškodovanca Andreja Koče-var. Slednjič sta izjavila izvedenca v pisavi z izključenjem slehernega dvo-ma, da je obdolženec Ivan Jurij Krmec napisal naslov na onem zaboju. Sodi-šče je oba obtoženca oprostilo. Sodišče se ni moglo prepričati o njuni krivdi v zadevi pošiljatve peklenskega stroja, ker je za njuno krivdo govorilo le mne-nje izvedencev v pisavi, dočim pa izpo-vedbe prič niso doprinesle nikakega dokazila za njuno krivdo. Ivan Krmec je bil oproščen tudi očitnega prestop-ka tatvine vojaških patron, ker je so-dišče verjelo njegovemu zagovoru, da je patrone našel, jih shranil in potem pozabil oddati vojaški oblasti. Obtožen-ca sta takoj po končani obravnavi od-šla s svoji domov, Ivan Krmec s solza-mi v očeh. V preiskovalnem zaporu sta presedela cele tri mesece in tri dni.

— **Industrija tujskih predmetov za Goriško in Gradiščansko.** Obrtnopospeš-valni zavod v Gorici namerja za Goriško in Gradiščansko uvesti izdelovanje raznih predmetov tujske industrije, in je v ta na-men pridobil sedem modelov gospoda Otona Grebenza, profesorja na tu-kajšnji c. kr. državni obrtni šoli. Zasnove so tehnično in umetniško jako okusno iz-vršene, predmet pa jim le z ozirom na kra-

jevne posebnosti in industrijske razmere te naše sosednje dežele prav srečno iz-bran. Pripomniti je tudi, da so te reči ve-činoma izvedli učenci podobarskega in strgarskega oddelka na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani pod nadzorstvom profesorja g. Alojzija Repiča in strokov-nega učitelja g. Adolfa Dolaka.

Ljubljanske novice.

lj Socialnodemokratski prvi maj v Ljubljani je bil glasom »Zarje« zelo klavrn, kajti bere se v nji o tem sle-deče: »Majsko praznovanje v Ljubljani ni še doseglo stopnje, kakor bi si jo že-leli: močne skupine delavskega ljud-stva se še niso predramile iz indiferen-tizma, se še niso pridružile rastoči de-lavski armadi in še niso našle svojega prostora v delavskem boju. Zjutraj so pohitele delavske »množice« na Rožnik. Na manifestacijskem zborovanju v are-ni »Narodnega doma« je sodrug Bartl očrtal boje avstrijskega delavstva. Ozrl se je na militarizem, ki je glavna zapreka delavskega boja in ki v blaz-nih požirkih pije ljudsko kri.« — O laznih požirkih, s katerimi sesa judov-ski velekapital ljudstvu denar iz žepa pa sodrug Bartl ni posebno veliko go-voril, ker bi bil sicer moral tudi to po-vedati, da so socialni demokrati na Du-naju tudi topot dali svoje glasove za-stopnikom oderuštva.

lj Dvorni svetnik je postal profesor češke tehnike v Pragi Jan Vladimír Hraskey, ki je svoj čas v Ljubljani služ-boval.

lj Občni zbor Podpornega društva tobačnega delavstva v Ljubljani se je vršil 29. t. m. v veliki dvorani »Ljud-skega Doma«. Menda še ni bilo shoda, na katerem bi bilo toliko tobačnega de-lavstva zbranega. Vsi sedeži so bili do zadnjega zasedeni in še jih je veliko stalo, tudi na galeriji je bilo veliko ude-ležencev. Z ozirom na prizadevanje liberalnega velekapitala, čimveč podje-tij dobiti v lastne roke in državne mo-nopole omejiti, je predsednik Č. a. t. r. predlagal resolucijo: »Tobačno delav-stvo protestira proti kapitalistični na-kani, ki se bori proti državnim podjet-jem in seveda tudi proti vsakemu po-državljenju. Iz razprav narodno-gospodarskega odseka o za-konskem načrtu za podržavljenje pre-mogokopov smo delavci in delavke to-bačne tovarne zvedeli, da je neki nem-ški liberalni poslanec hvalil razmere na Nemškem glede na prozivanje in prodajo tobačnih izdelkov, češ da so gospodarsko mnogo boljše, nego pri nas. V takih trditvah se vidi smer ka-nas. V takih trditvah se vidi smer ka-pitalističnega liberalstva, ki bi rado, kakor hitro bi moglo, izročilo vsa držav-načne tovarne zasebnemu kapitalu v ogromno škodo delavcev in konsument-ov. Shod izjavlja, da se bodo člani Podpornega društva z vsemi silami bo-rili proti temu, obenem pa delovali za to, da bodo tobačne tovarne in sploh vsa državna podjetja svoje dolžnosti proti delavstvu izvrševala.« Resolucija se je med velikim odobravanjem so-glasno sprejela. Nato je govoril dr. K r e k o nakanah liberalizma. Zboro-valci so se razšli v zavesti, da je to bila zopet lepa manifestacija zavednosti in moči ljubljanskega tobačnega delav-stva, organiziranega v Podpornem društvu. »Slovenski Narod« se glede tega shoda, kakor čujemo, nekaj vsaja, kar je dokaz, da smo gotovo zopet ne-kaj dobrega naredili.

lj Zastrupila se je na Reki 24 let stara učiteljica glasbe Marija Schmel-tzer Albertova, doma iz Ljubljane.

lj Poročil se je na Dunaju dr. Heri-berth baron Wurzbach s Hedvigo Dor-rek.

lj Rdeč balon — znamenje opoldne-va. Na ljubljanski realki bodo sedaj Ljubljancem zaznamovali točno pa-riški čas na ta način, da bodo točno ob pol 12. uri dvignili rdeč balon na drog. Točno opoldne bo balon padel z droga.

lj Zatekel se je mlad foksterier »Feksel«, znamka št. 94. Najditelj iz-voli naj ga pripeljati ali pa to sporočiti v Janez Trdinovo ulico št. 2, III. nad-stropje.

ŠE ENA NESREČA NA MORJU.

Laški parnik »Domenico Balduino« po-nesrečil. — Na parniku se vozilo 1500 vojakov.

Milan, 1. maja. Parnik »Dome-nico Balduino«, ki je vozil 1500 laških vojakov iz Tripolisa in Derne nazaj v Italijo, je pri rtu Spartifento zavozil na pesek. Pristaniške oblasti so iz Messine takoj odposlale parnike na pomoč. Vo-jaki so baje rešeni. Kapitan se je hotel usmrtiti, a so samoumor s silo prepre-čili.

PONESREČENCI »TITANICA«.

Iz Halifaxa se poročajo še sledeče žalostne podrobnosti o misliji parnika

»Mac Kay Bennetta« ki je bil odposlan, da spravi iz morja vsaj mrtvece: Kapi-tan sodi, da so mrtveci »Titanica« po-kopani v ladji na dnu morja. Med 1600 žrtvami strašne nesreče so dobili le 319 mrtičev, in sicer jih je dobil 306 parnik »Mac Kay Bennett«, 13 pa parnik »Minia«.

lj »Nebesa na zemlji« v dvorani »Narodnega Doma«. Kakor smo že po-ročali, prirede v Ljubljani ostali slo-venski igralci danes, dne 2. maja v veliki dvorani »Narodnega Doma« predstavo, da si zboljšajo vsaj neko-liko svoje slabo gmotno stanje, ki ga je povzročila kriza slovenskega gledali-šča. Ker se vrši predstava na delavnik in ker si jo bodo hoteli ogledati gotovo tudi oni sloji, ki so do večera zaposleni, je nastavljen pričetek na 8¼. uro. Blagajna se odpre ob pol osmi uri zvečer.

Razne stvari.

Stekli psi popadli 21 oseb, ena ose-ba umrla. Ob belgijski meji pri Kapellu je med psi izbruhnila pasja steklina. Stekli psi so popadli 21 oseb, izmed katerih je en mož umrl, ostali se pa nahajajo v Pasteurjevem zavodu v Pa-rizu.

Telefonska in brzojavna poročila.

PROTI GROFU PEJACEVICHU.

Dunaj, 2. maja. V jugoslovanskih delegacijskih krogih se zelo ostro ob-soja včerajšnja izjava grofa Pejacevi-cha v ogrski delegaciji in opozarja na to, da besedilo ogrsko-hrvaške nagod-be jasno in nedvoumno potrja stališče, kakor ga je izrazil v svojem vprašanju na predsednika dr. Šusteršič.

Dunaj, 2. maja. Dejstvo, da so vsi ogrski delegati morali zavzeti stališče proti vprašanju dr. Šusteršiča in so s tem pokazali, kako je Ogrs to zelo za-delo, se smatra v vseh krogih kot velik uspeh premišljene akcije Hrvaško-slo-venskega kluba v prilogi Hrvaški. Zgo-dilo se je prvič, da je bila ogrska dele-gacija od avstrijske postavljena pred vprašanje, je li sploh legalna in je li sploh mogoče z njo skupno delati.

AVSTRIJSKA DELEGACIJA ZA HR-VATE. — KNEZ SCHWARZENBERG ZA TRIALIZEM.

Dunaj, 2. maja. V današnji seji av-strijske delegacije je dr. Ma s a r y k iz-javil, da se popolnoma strinja z nazo-roj dr. Šusteršiča in dr. Čingrija, da obstoja dvom, je li ogrska delegacija legalna. Govornik nato obširno polemi-zuje proti ogrski oligarhiji, ki hoče zo-pet volivno reformo preprečiti, da se vzdrži na vladi. Lukacs ni navedel no-benih vzrokov, zakaj se je na Hrvaškem kršilo ustavno stanje. Kar je o tem izjavil, je bil navaden »galimat-jas«. — Knez Schwarzenberg go-vori o trializmu in pravi, da ne gre, da Ogrs trializem označujejo za ve-leizdajstvo. Trializem v gotovi obliki de facto že obstoja s trenutkom, ko sta se priklopili Bosna in Hercegovina. Zdaj je sploh pravi čas, da se jugoslo-vansko vprašanje definitivno reši. Du-alizem je rodil neugodne posledice. Zdaj je zunanjepolitični položaj tak, da se da ta problem ugodno rešiti, če se pa bomo obotavljali, utegne nasto-piti tak položaj, da bo stvar šla težje. Govornik označi za nujno, da se jugo-slovansko vprašanje v zmislu trializma vzame resno v pretres in udeležiti. — Potem govorijo N e m e c, kn. S c h ö n-burg in Klofač, ki obsoja milita-rizem in šikaniranje avstrijskih delav-cev v Nemčiji.

DOGODKI NA HRVAŠKEM. — DE-MONSTRACIJA V GLEDIŠČU.

Zagreb, 2. maja. Ban pl. Cuvaj je dal vse hrvaške liste zapleniti, ker so objavili poročila o seji avstrijske dele-gacije, oziroma o vprašanju dr. Šuster-šiča in interpelacijah dr. Čingrija in Spinčiča ter odgovoru predsednika Doberniga.

Zagreb, 2. maja. Pri slavnostni predstavi v spomin na smrt Zrinskega in Frankopana je prišlo v narodnem gledišču do velike manifestacije. Ko je Zrinski dejal: »Žalostno je danes na Hrvaškem.« je vse občinstvo vzklikalo: »Istina!« »Abzug Cuvaj!« »Živela Hr-vaška!« Občinstvo je vstalo in pelo na-rodno himno. Demonstracija se je po-novila pred zadnjim dejanjem.

DELEGATI V ZRAKU.

Dunajsko Novo mesto, 2. maja. Pri včerajšnjem ogledovanju vojaških aeroplanov je tudi več delegatov, med njimi češki radikalec Fresl in Neunteu-fel, zletelo v zrak. Izjavili so, da so se v značnih višavah dobro počutili.

GALIŠKE ZADEVE.

Lvov, 2. maja. Tudi tukaj so kakor v Krakovu prišli na sled velikim golju-

fijam z voznimi listki. Deset sprevodni-kov je zaprtih.

Lvov, 2. maja. Mestni svet je spre-jel soglasno nujni predlog, naj se ru-sinska univerza ne ustanovi v Lvovu.

TURČIJA OTVORI DARDANELE ZA-ČASNO. — NOVA NESREČA.

Carigrad, 2. maja. Vladna ladja »Semendres« je v Dardanelah zadela na mino in zletela v zrak. Kapitan in 12 pomorščakov je utonilo, eden se je rešil.

Carigrad, 2. maja. Ministrski svet je sklenil Dardanelle zopet otvoriti, to-da pod pogojem, da si Porta pridržuje pravico, jih takoj zopet zatvoriti, kakor hitro se pokaže potreba, in drugič, da se morajo ladje natančno držati navo-dil pilotov. Nota se je že včeraj zvečer poslanstvom vesil izročila. Ker pa je treba mine iz vode pobrati, bo še dva dni trajalo, preden postanejo Darda-nele proste. »Tanin« trdi, da bodo le 2—3 dni ostale odprte, potem se pa zo-pet zapro.

DEMISIJA RUSKEGA VOJNEGA MINISTRA.

Peterburg, 2. maja. Neka vest trdi, da je ruski vojni minister general Su-homlinov odpotoval v Livadijo, da iz-roči carju svojo demisijo. Suhomlinov naslednik boče baje general Ivanov, jako energičen mož.

ŽELEZNIŠKA NEZGODA.

Dunaj, 2. maja. Ekspresni vlak Du-naj-Nizza je pri Veroni zadel v tovorni vlak. Ranjen ni nihče.

AVIATIONE NESREČE.

Berolin, 2. maja. Tu je padel iz aeroplana aviatik Hössli in je takoj iz-dihnil.

Frankobrod, 2. maja. Aviatik Som-mer je ponesrečil in se smrtnonevarno ranil.

Pariz, 2. maja. Truplo aviatika Le-loupa je morje vrglo na obrežje.

VELIKA TATVINA.

London, 2. maja. Neznanci so dia-mantnemu trgovcu Rosenthalu v želez-niškem vozu ukradli diamantov, bise-rov in banknot za 200.000 mark. Sledili so mu iz Pariza.

GROFOVSKI MORILEC PRED SODI-ŠČEM.

Varšava, 2. maja. Velikansko sen-zacija vzbuja tu apelacijska razprava proti poljskemu pisatelju grofu Roni-kierju. Grof je umoril svojega svaka, Stanislava viteza Chrzanowskega, da ga podeduje. Grof Ronikier je dozdaj simuliral blaznost, zdaj pa poizkuša dokazati svoj alibi. Svaka je umoril grof v najetem stanovanju. Zaprtga bivšega župana v Helmu, Kamienile, je grof nagovarjal v zaporu, da naj mu preskrbi, ko bo iz zapore izpuščen, pri-če, ki naj bi grofov alibi dokazale. Grof mu je tudi rekel, da je najel za umor svojega svaka ruskega roparja Rytter-ja. Ronikier je tudi poizkusil podkupiti nekega radi umora v dosmrtno .ečo ob-sojenega morilca, da bi umor njegove-ga svaka prevzel nase. Vsi podkupo-valni poizkusi pa so se mu izjalovili.

PRVI ŽENSKI ŠOFER.

Marijine Vari, 2. maja. Tu je danes prvič vozila prva ženska šoferka v Av-striji.

DUEL S SMRTNIM IZIDOM.

Karlsruhe, 2. maja. Med nadporoč-nikom Sprengerjem in nadzdravnikom dr. Brueningom je zaradi neke ženske prišlo do duela s pištolama. Nadporoč-nik Sprenger je bil ubit. Dogodek je javnost z ozirom na zadnjo izjavo voj-nega ministra, da kdor se ne duellira, ni vreden častniškega stanu, zelo raz-buril.

DRUŠTVA.

— »Društvo apstinencata u Hrvat-skoj i Slavoniji« se je 27. t. m. ustano-vilo v Zagrebu in je bil za prvega pred-sednika izvoljen prvoboritelj za absti-nenco med Hrvati g. dr. Fran Gun-drum.

CERKVENI VESTNIK.

Za ribniško dekanijo bo sestanek sodalitatis Ss. Cordis prihodnjo sredo, dne 8. maja t. l. ob 10. uri v Ribnici.

KNJIGOTRŠTO.

* »Šmarnice arskega župnika«, ki obsegajo tudi razlago lavretanskih li-tanij in se berejo v večini slovenskih cerkva, so izredno zanimive. Vezana knjiga velja 2 K in se dobi v »Katoliški Bukvarni v Ljubljani«.

Poletni vozni red na južni železnici.

Tržaški obratni inspektorat poro-ča: Kakor vsako leto, stopi s 1. majem tudi letos v veljavo nekaj izprememb v voznem redu južne železnice. Odhod in prihod ter zveze vlakov je razvideti iz voznih načrtov na postajah; tu naj sle-de najvažnejše izpremembe, ki so se

uvedle s 1. majem na progah Zidani most—Trst, Zidani most—Sisek, St. Peter na Krasu—Reka in Trst—Nabrežina—Kormin. Proga Dunaj—Trst: Jutranji dunajski brzovlak št. 2 odide iz Trsta 5 minut kasneje, t. j. ob 8. uri 10 minut, in pride na Dunaj ob istem času kakor doslej — ob 8. uri 15 minut. — Dnevni brzovlak št. 1 v nasprotni smeri odhaja z Dunaja ob dosedanem času, vendar pride vsled pospešene vožnje že ob 8. uri 51 minut zvečer v Trst. — Ostali brzovlaki te proge, v kolikor se tičejo proge Zidani most—Trst, ostanejo bistveno neizpremenjeni. — Od osebnih vlakov na progi Dunaj—Trst odhaja vlak št. 31 s Pragerskega 30 minut kasneje, a dospe v Trst 5 minut prej, t. j. ob 6. uri 10 minut; osebni vlak št. 73 odhaja iz Maribora ob dosedanem času, vendar pride v Trst vsled pospešene vožnje že ob 2. uri 7 minut popoldne. — Osebni vlak št. 34 odhaja iz Trsta 10 minut kasneje, t. j. ob 6. uri 10 minut popoldne; a ohrani na svoji nadaljni vožnji preko Ljubljane približno isti prometni čas kakor doslej. — Osebni vlak št. 75 se je podaljšal od Litije in dospe sem ob 2. uri popoldne; nasprotni vlak št. 74 vozi istotako od Litije in odhaja ob 2. uri 20 minut popoldne. Ostali osebni vlaki te proge imajo le nebišvene izpremembe in ostanejo splošno v istem položaju kakor doslej. — Proga Zidani most—Sisek: Posamezni vlaki se le neznatno premaknejo; razen tega se je med Zagrebom in Zidanim mostom vpeljal nov popoldanski mešani vlak št. 513. Iz Zagreba odhaja ob 3. uri 48 minut in pride v Zidani most ob 7 uri 13 minut ter ima tu zvezo na ljubljanski vlak št. 39 in proti Mariboru na vlak št. 76. — Proga St. Peter na Krasu—Reka: Tu ni nobenih bistvenih izprememb. — Proga Trst—Nabrežina—Kormin: Simplonski ekspresni vlak št. 22 odhaja iz Trsta ob 8. uri, torej 10 minut kasneje in prihaja v Kormin ob dosedanem času; simplonski ekspresni vlak št. 1008-27 vozi v nasprotni smeri, ne da bi se dotaknil Nabrežine, preko Bivia naravnost v Trst, kamor dospe 30 min. prej kot doslej, t. j. ob 9. uri zvečer; spalni voz Benetke—Budimpešta, ki se nahaja pri tem vlaku, se v Tržiču (Monfalcone) odpne ter se z nalašč zato sestavljenim novim vlakom št. 1004 odpelje iz Tržiča v Nabrežino k zvezi z vlakom št. 6. — Jutranji brzovlak št. 20 v Benetke in Kormin odhaja iz Trsta 3 minute prej, t. j. ob 5. uri 42 minut. — Brzovlak v Videm št. 28-1001 se preloži za 10 minut kasneje in odhaja iz Trsta ob 8. uri 5 minut zvečer. — Brzovlak št. 1010-23 odhaja iz Kormina 15 minut kasneje, t. j. ob 8. uri 45 minut in vozi z v Tržiču prevzeto beneško zvezno opremo preko Nabrežine (k zvezi na vlak št. 32 glavne proge) v Trst, kamor dospe 10 minut kasneje, t. j. ob 10. uri 50 minut popoldne. — Iz Vidma prihajajoči osebni vlak št. 1014-83 je preložen za 30 minut kasneje, posreduje v Nabrežini zvezo k ob 1. uri 45 minut iz Trsta odhajajočemu osebnemu vlaku št. 76 in prihaja v Trst ob 12. uri 13 minut popoldne. — Direktni osebni vlak št. 1016-85 Benetke—Trst prihaja v Trst 11 minut kasneje, t. j. ob 2. uri 17 minut popoldne, medtem ko se iz Vidma prihajajoči osebni vlak št. 1018-87 pospeši in prihaja v Trst že ob 4. uri 10 minut popoldne. — Ravnotako se je pospešil iz Vidma prihajajoči osebni vlak št. 1020-91, ki dospe v Trst že ob 7. uri 30 minut zvečer, kakor tudi direktni vlak Benetke—Trst št. 1026-89, ki se v Sv. Križu, Grinjanu in Miramaru nič ne ustavi in prihaja v Trst ob 6. uri 55 minut zvečer. — Zadnji iz Italije prihajajoči osebni vlak št. 1024-95 (doslej št. 1022-95) je nekoliko

na pozneje preložen in prihaja v Trst ob 11. uri 13 minut zvečer. — Glede nedeljskih in prazniških vlakov na progi Trst—Gorica, oziroma Trst—Nabrežina se opozarja na plakate, ki so nabiti na postajah. — Občinstvo se zlasti opozarja na to, da znižani retourni vozni listki za nedeljski in prazniški promet v Miramar, Grinjan in Sv. Križ veljajo edinole za zabavni vlak št. 92, ki odhaja iz Trsta ob 3. uri 55 minut. Na osebni vlak št. 94, ki odhaja iz Trsta ob 4. uri 10 minut popoldne, se potnikov v Miramar, Grinjan in Sv. Križ sploh ne sprejema — torej tudi za polno voznino ne.

Gospod

UBALD PL. TRNKÓCZY
lekarnar

Ljubljani.

Na priporočilo gosp. Medic-a naročil sem bil za poškušnjo 1 zavoj Vašega „Sladin-čaja“. Ker pa je isti zmešan z nekoliko kuhanim kravjim mlekom mojemu 4 mesece staremu otroku tako ugajal, začela ga je moja žena redno z Vašim res izvrstnim „Sladnim čajem“ (znamka „Sladin“) hraniti in otrok se ga je tako privadil, da bi sedaj brez njega skoro ne mogel biti. Zatorej Vas uljudno prosim, pošljite mi po četrti pošiljati takoj še nadaljnjih 6 zavojev Vašega „Sladnega čaja“, katerega bodem vsakemu najtopleje priporočal.

Škofljica, dne 12. februarja 1912.

Odličnim spoštovanjem udani

Vinko Ogorelec ml.,
lesni trgovec.

179

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 2. maja 1912.

Pšenica za maj 1912	11.90
Pšenica za oktober 1912	11.34
Rž za maj 1912	10.67
Rž za oktober 1912	9.65
Oves za maj 1912	9.31
Oves za oktober 1912	9.18
Koruza za maj 1912	9.42
Koruza za julij 1912	9.32

Efektiv trdno.

Lep gozd in žaga

1345

z malim posestvom sta na prodaj pol ure od postaje Vrba na Koroškem. Cena 45.000 kron. Pojasnila daje J. Vospernik, Podravlje, Koroško.

Hiša

s 6 sobami, vrtom in pritliklinami se iz proste roke prodaja. Rožna dolina št. 227 pri Ljubljani.

1344

Trideset oralov lepo zaraščena gozda

1346

z lepo, eno- z 8 sobami in 2 kuhinjama nadstropno vilo tik deželne ceste v St. Martinu pri Rožku se takoj prodaja. Cena 13.000 K. Več pri J. Vosperniku, v Podravljah, Koroško.

Trgovski pomočnik!

Izurjen v manufakturni in špecerijski stroki, želi premeniti službo. Nastop lahko takoj. Izve se pri upravi tega lista pod št. 1378.

1378

Psa čuvaja,

7 mesecev starega, oče leonberške pasme, prodaja za nizko ceno E. Jegliča nasl., Selo p. Žirovnica, Gorenjsko.

1391

Stenografa-strojepisca

sprejme s 1. junijem t. l. odvetnik dr. I. Brejc v Celovcu.

1404

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in shrambe, ozir. cela hiša z vrtom, posebno prikladno za kakega vpokojenca, 15 minut oddaljeno od Ljubljane, se odda takoj ali za avgustov termin. Ponudbe sprejema upravnništvo „Slovenca“.

1405

Uprava frančiškanskega samostana v Kaporu na otoku Rabu v Dalmaciji, išče večjega in značajnega

1402

kuharja

ki bi moral obenem tudi skrbeti za red v cerkvi in samostanu. V prostem času bi se bavil z vrtnarstvom. Dela ni veliko. Plača po pogodbi. Nastop takoj.

500 K zaslužka

v enem letu, kdor se hoče s 1000 kronami udeležiti k nekemu izdelovanju v Ljubljani. — Ponudbe takoj na upravnništvo „Slovenca“ pod naslovom »Izdelovanje 1353«.

1353

IVAN KACIN, Novi Vodmat 101, Ljubljana

(Oražmova jama)

Izdelujejo se **harmoniji** po vsake vrste naj-novejšem ameriškem sistemu. Za cerkve, šole, pevška društva itd., od 120 K naprej. Na delna odplačila po 15 K na mesec. Sprejemajo se tudi popravila. Cenik gratis in franko.

1412

Moderna oprava

za pisarne in sobe za gospode

Glogowski & Co.

c. in kr. dvor. založniki, Gradec, Joanneumring 8. Telefon št. 384.

1015

Prevzema popolne oprave in izdeluje proračune in načrte po lastnih arhitektih.

Dobavlja tudi na plačila v obrokih.

Prospekti zastoj in poštine prosto.

Ne kupujte ur

predno si niste ogledali ure z znamko

„Tup“

precizni, elegantni, nedosežni izdelek.

Edina zaloga:

LUD. ČERNE

zlatar in trgovec z urami

Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Geniki brezplačno.

1235

Spretna šivilja

se takoj sprejme. — Vpraša naj se: Frančiškanska ulica 2/III.

1387

Išče se

občinski zdravnik

Plača po dogovoru, ne pod K 3500.—. — Mora znati en slovanski jezik in oskrbovati v Roču lekarniško zalogo. Lahko postane tudi železniški zdravnik. Obširneje informacije daje

glavarstvo občine Roč v Istri.

jedilni, najboljše kakovosti, brezhiben, zdrav ter izbran, kakor tudi

semenski krompir

oddaja vedno v vsaki množini od 200 kg dalje po nizkih cenah trdka

lv. A. Hartmanna nasl. Avg. Tomažič v Ljubljani.

447

M. TUŠEK, LJUBLJANA

Stari trg 28

trgovina s steklom, porcelanom, svetilkami, podobami in zrcali po najnižjih cenah

se priporoča prečistiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom za lastno

umetno izdelovanje slikanih cerkvenih oken.

Načrte in proračune na željo. — Solidna postrežba.

175

MOJA STARA

izkušnja me uči, da moram za nego kože rabiti le Steeken-ferdov lipilne mlečne mase Bergmanna & Co., Tešin ob Labi. Komad po 80 vili. se dobiva povsod.

441

Rogaški

Tempel

Styria

Donati

vrelec. Dietetična namizna pijača. obilno ogljikovo kislina. Pospešuje prebavo in izmenjavo snovi. Zelo koncentriran medicinski eralec, priporočljiv pri kroničnem sladkornem kataru, sapritja, Brightovih ledjih, vnetičnih boleznih, jetrnih trdnih, slatičih, enovalnemskih boleznih, kataris dihalnih organov. Zdravilo virelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem drvenem kataru, obstopitju, lednih kamenih, tolažici tiganju, sladkovni bolezni

Najmočnejši prirodnih virelec magnezijoglauberske soli.

Zastopstvo in glavna zaloga: **Karl Steiner, Celovec, Hoffmann.**

Vse predmete železninske stroke

dobite najceneje pri

veletrgovini z železnino „MERKUR“

Peter Majdič, Celje.

Solidno blago!

1251

Postrežba točna!

Št. 10.102.

1343

Razpis.

Za preložitve okrajne ceste Raka - Bučka v cestnem okraju Krško na 85.500 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe, z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalne svote naj se predložijo

do 15. maja t. l., ob 12. opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono doposlati je zapečatenih z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe okrajne ceste Raka - Bučka“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij že 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu ob navadnih uradnih urah.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 26. aprila 1912.

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz cenene cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.

Cementna strošna opeka prekaša po svoji trpežnosti druge vrstne opeke ter dajem za njo vsako poljubno garancijo.

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA.

Priporočam domačo najnovejšo
konfekcijsko trgovino

Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta šte. 3.

Sprejemajo naročila po meri ter
se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

Medosežne in od poznavateljev
odlikovane so kavine mešanice

Karla Planinška

prva ljubljanska veleprazarna za kavo

Dobivajo se v prazarni na vogalu Dunajske ceste — Sodne ulice in
v moji trgo in s specerijskim blagom Dunajska cesta šte. 6.

»DIE ZEIT«, zelo razširjen dunajski list, piše v štev. 2908, Dunaj, sobota, dne 29. vinotoka 1910, na strani 10 pod naslovom: Narodnogospodarska revija »Časa«. Dalje »NAŠ OTROK!« Casopis za vzgojo in varstvo otrok, Dunaj, V. letnik, šte. 2, koncem maja 1907. — Potem: »NARAVNI NAČIN ZDRAVLJENJA!« Glasilo za praktično higijeno na Dunaju decembra 1910. šte. 421, 22. letnik pišejo sledeče:

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1 do 3 K, velja »SLADIN« ali dr. pl. Trnkóczy-ja »SLADNI ČAJ« 1 zavoček z 1/4 kg samo 50 vin. Na tisoče otrok ga zavživa z najboljšim uspehom. — Glavne zaloge v Ljubljani lekarna Trnkóczy, zraven rotovža; na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: VIII., Josefstädterstrasse 25; III., Radetzkyplatz 4; V., Schonbrunnerstrasse 19; v Gradcu, Sackstrasse 3. — Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna tržnica. — Preizkušeno lekarniško blago. — Drogijske cene. — Mastin za živinorejce. — Telefon šte. 190.

Razglas.

Št. 14215

Dne 27. t. m. je poginila v pasji kletki mestnega konjača tuja psica, ki se je dne 24. t. m. zatekla k nekemu čevljarju ob Cesti na loko, na znakih pasje stekline. Psica je bila kaki 2 leti stara, bele barve, srednje velikosti, dolgih dlak in repa, konastih, nekoliko rumenih ušes in konastega gobca ter podobna kraškimi psom. Glede na to odreja podpisani mestni magistrat na podlagi § 41 zakona z dne 6. avgusta 1909 drž. zak. št. 177 za mesto Ljubljana od današnjega dne naprej do preklica

pasjo kontumacijo.

V tem času morajo imeti psi, torej tudi oni, ki se na vrvi vodijo po ulicah, torbo, ki popadanje popolnoma zabranjuje.

Tudi se ne smejo jemati psi v javne lokale, kakor gostilne, kavarne itd. Ako bi kdo pri svojem psu zapazil sumljive znake, mora to takoj naznaniti mestnemu magistratu, psa pa do daljne odredbe varno zapreti.

Pse, ki bodo za časa kontumacije prosto ali brez dobro napravljene torbe okrog letali, bo konjač polovil in pokončal, proti lastniku pa se bo kazensko postopalo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 29. aprila 1912.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar, l. r.

Vprašajte Vašega zdravnika!

Salzschlirfski Bonifacijev vrelec

zdravi trganje in temu sorodne bolezni. Nedosežen v svojem učinku.

Natančnejše prospekte, priznanja itd. zastoj od

Rosanis & Winter, Dunaj III, Marxergasse št. 8.

Glavna zaloge v Ljubljani: Mih. Kastner in A. Šarabon; dobi se tudi v vseh lekarnah in drogerijah.

Oblasťeno koncesionirana

930

posredovalnica za mestno zastavljalnico

od 26. marca t. l. naprej posreduje za vse
v zastavljalnično stroko spadajoče posle

u Kolodvorski ulici šte. 6, prifliče.

Pojasnila daje brezplačno

Fran Bergant.

Zastopstvo le prvovrstnih to-
varen in priznано najboljših
koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avto-
mobili in posameznimi deli.

Mehanika delavnica prvega razreda za vsa v
to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaja za avtomobile. Zaloge pnevmatikov za avtomobile, motorje in kolesa. — Popravila pnevmatikov potem vulkaniziranja. — Benzin in olje za vse vporabe. — Izposojalnica koles. — Sola za vožnje z vsemi vozili. — Interesentom smo s strokovnimi pojasnili brezplačno na razpolago.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu

vhod v Gosposki ulici 2.

Obreštuje hranilne vloge po
4 1/4 %

brez vsakega odbitka. Obrešiti se pri-
pisujejo glavnici polletno. Vloge v
tekočem, giro-računu in na blagajni-
ške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila
občinam, okrajnim in šolskim od-
borom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila
v zastavnih listih po

4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih
zavodov in daje lombardna
posojila. Prodaja lastne pu-
pilarno-varne komunalne za-
dolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod,
ter jamči zanjo dežela Krajska.

Uradne ure za stranke usak
delavnik od pol 9. ure do-
poldne do 1. ure popoldne.